

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/197/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112240477
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8112240477.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Anny Ilčinovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 29C 409/2012 - 68 zo dňa 02.04.2014 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol. Náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

V odôvodnení poukázal na obsah žaloby, ako aj dôvody uplatneného nároku z titulu náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu - Okresného súdu Humenné, ktorý nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote.

Ďalej súd poukázal na stanovisko účastníkov konania, obsah pripojených listinných dôkazov, spisov Okresného súdu Humenné sp. zn. 22Er 398/2010, sp. zn. 10Er 647/2011, sp. zn. 6Er 848/2010, sp. zn. 18Er 422/2010, sp. zn. 21Er 56/2011, sp. zn. 6Er 31/2011, sp. zn. 10Er 1010/2010, sp. zn. 15Er 562/2010, sp. zn. 12Er 409/2010, sp. zn. 6Er 1115/2010, citoval ust. § 4 ods. 1 písm. a/, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona č. 514/2003 Z.z.), § 41 ods. 1, 2, 3, § 44 ods. 1-9 Exekučného poriadku a uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že v prejednáwanej veci si žalobca uplatnil nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote. Uviedol, že bez ohľadu na rôzne výklady ustanovenia § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku v znení pred 01.06.2011 a po tomto dátume, teda či pod slovné spojenie rozhodnutia v rozhodcovských komisiách a zmierov nimi schválených je možné a potrebné zahrnúť rozhodcovské rozsudky vydané rozhodcovskými súdmi alebo vydané jedným rozhodcom, lehotu 15 dní uvedenú v ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku určenú na preskúmanie žiadosti o udelenie poverenia považoval za mimoriadne krátku na to, aby mohol exekučný súd náležite preskúmať predložený rozhodcovský

rozsudok, ako aj žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V súvislosti so vstupom do Európskej únie sa Slovenská republika zaviazala poskytnúť spotrebiteľom zvýšenú ochranu vzhľadom na ich postavenie v spotrebiteľských vzťahoch, pričom v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. V akomkoľvek štádiu exekučného konania je exekučný súd oprávnený skúmať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporujúce dobrým mravom a po zistení, že rozhodcovský rozsudok takéto nedostatky má, exekúciu zastaví s poukazom na ust. § 45 ods. 1 až 3 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Podľa názoru Ústavného súdu ojedinelá nečinnosť súdu v trvaní aj niekoľkých mesiacov ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Lehota uvedená v ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku neplatí, ak súd zistí rozpor žiadosti, návrhu a exekučného titulu so zákonom, a musí rozhodnúť o zamietnutí žiadosti na vykonanie exekúcie. Dôvodom je nutnosť preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie preskúmaním písomností, ktoré nie sú prílohou návrhu na vykonanie exekúcie.

Súd ďalej poukázal na to, že v exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 10Er 1010/2010 proti povinnej E. T. bol návrh na vydanie poverenia doručený súdu dňa 29.11.2010, teda v čase, kedy už v zmysle Exekučného poriadku v prípade rozhodcovských rozsudkov neplatila 15-dňová lehota na posúdenie žiadosti na vydanie poverenia určenému exekútorovi. Zo zhodného dôvodu nebolo možné konštatovať zbytočné prieťahy v konaniach exekučného súdu v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vedených proti Y. Y. pod sp. zn. 6Er 1115/2010, proti H. S. pod sp. zn. 6Er 31/2011, proti Y. N. pod sp. zn. 21Er 56/2011, proti Y. S. pod sp. zn. 15Er 562/2010, proti R. T. pod sp. zn. 18Er 422/2010, proti T. V. pod sp. zn. 6Er 848/2010, proti Y. H. pod sp. zn. 10Er 647/2011 a proti Y. H. pod sp. zn. 22Er 398/2010, keďže v čase podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v prípade, ak exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok, neplatila 15-dňová lehota na posúdenie žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia. V ďalšej exekučnej veci vedenej pod sp. zn. 12Er 409/2010 proti R. Y. exekučný súd za účelom posúdenia materiálnej a formálnej vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku vyzýval žalobcu z pozície oprávneného, aby súdu oznámil skutočnú výšku úveru, preukázal reálne platby povinnej, na ktorú však nereagoval, a preto až následne mohol pristúpiť k vydaniu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Aj v predmetnej veci mal súd za preukázané, že exekučný súd konal sústredene bez prieťahov a tvrdená nečinnosť exekučného súdu žalobcom nezodpovedala skutočnosti. Postup súdu, ktorý po doručení žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia skúmal, či rozhodcovský rozsudok, ktorý bol podkladom pre jej vykonanie nezaväzuje povinnú na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, prípadne právom nedovolené alebo ide o plnenie odporujúce dobrým mravom, bol plne opodstatnený a zákonom podložený. Z týchto dôvodov súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Žalobca nemal v konaní úspech a úspešnej žalovanej trovy konania nevznikli.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca. Namietal odňatie možnosti konať pred súdom, ďalej vady, ktoré mali za následok nesprávne právne posúdenie, ako aj nedostatočne zistený skutkový stav veci z dôvodu nevykonania navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností, ako aj nesprávne právne posúdenie. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nebol oprávnený o uplatnenom nároku rozhodnúť podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom po 01.01.2013. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti, a to potom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Podľa názoru žalobcu, súd založil svoje rozhodnutie na neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má za dôsledok nesprávnosť súdneho rozhodnutia. Ďalej poukázal na to, že súd vôbec nevysvetlil prečo nevznikol účastníkom stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerance trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul tak trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Ďalej uviedol, že úlohou súdu nie je polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Bolo povinnosťou súdu

aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Zdôraznil, že Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy. Ani vyjadrenie právneho názoru súdu ohľadne rozporu exekučného titulu so zákonom nemohlo ovplyvniť dôvodnosť uplatneného nároku, lebo s vecou samou nesúviselo. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania, s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj na internetovej stránke (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy, alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 44 ods. 1, 2 Exekučného poriadku účinného v čase podania jednotlivých žiadostí o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec súd posúdil, pokiaľ vychádzal zo znenia zákona č. 514/2003 Z. z., v znení platnom a účinnom v čase podania jednotlivých žalôb, t. j. do 31.12.2012. Ďalšiu citáciu ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z., v znení účinnom od 01.01.2013, súd považoval za nadbytočnú, ale nemalo to za následok nesprávnosť napadnutého rozhodnutia.

K odvolaniu žalobcu uvádza, že uplatnená námietka aplikácie ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 v znení účinnom od 01.01.2013 nebola v danom prípade opodstatnená, lebo súd prvého stupňa na uplatnený nárok novelizované ust. § 9 ods. 2 v znení účinnom od 01.01.2013 na danú vec neaplikoval. Súdu prvého stupňa správne aplikoval ust. § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 v znení účinnom do 31.12.2012. Právne posúdenie uplatnených nárokov spočívalo v skúmaní rozhodnutia exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Odvolací súd však súhlasí s názorom žalobcu, že nie je možné aplikovať ustanovenie hmotného práva na práva vyplývajúce zo zodpovednosti za škodu, ktoré vznikli pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona. Retroaktivita v danom prípade je neprípustná.

K námietke týkajúcej sa odňatia možnosti konať pred súdom odvolací súd uvádza, že z postupu súdu nevyplývalo porušenie práva účastníka na spravodlivý súdny proces, ani práva na súdnu ochranu zaručeného Ústavou Slovenskej republiky. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania vyhodnotil jednotlivé dôkazy v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúcou z ust. § 132 Občianskeho súdneho poriadku jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti, na základe čoho dospel k správny skutkovým zisteniam. Posudzoval uplatnený nárok na náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote o žiadosti o vydanie poverenia vyplývajúcej z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, v exekučných konaniach vedených na Okresnom súde Humenné sp. zn. 22Er 398/2010, sp. zn. 10Er 647/2011, sp. zn. 6Er 848/2010, sp. zn. 18Er 422/2010, sp. zn. 21Er 56/2011, sp. zn. 6Er 31/2011, sp. zn. 10Er 1010/2010, sp. zn. 15Er 562/2010, sp. zn. 12Er 409/2010, sp. zn. 6Er 1115/2010. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že 15 - dňová lehota sa vzťahuje výlučne na prípad, keď súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie, exekučného titulu so zákonom a poverenie v danej lehote vydá. V prípade zistenia rozporu žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom, súd nie je viazaný lehotou 15 dní. Uvedené je odôvodnené požiadavkou náležitého skúmania žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom a vydaním rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, resp. o zastavení exekučného konania, ktoré musí byť presvedčivo odôvodnené.

Hodnotenie dôkazov, ako aj rozsah a vykonávanie dokazovania súdom prvého stupňa je vždy vecou súdu. V sporovom konaní posilnenom zásadou kontradiktórnosti majú účastníci dôkaznú povinnosť vyplývajúcu im z ust. § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, t. j. povinnosť nielen tvrdenia, ale aj preukázania nimi tvrdených skutočností. Nesplnenie dôkaznej povinnosti má za následok neunesenie dôkazného bremena. Súd prvého stupňa správne pri uplatnenom nároku na náhradu škody skúmal preukázanie zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu a z dôvodu nepreukázania existencie škody, ďalšie dôkazy, t. j. napr. navrhované znalecké dokazovanie za účelom preukázania výšky škody, ktorá mala žalobcovi vzniknúť, nebolo hospodárne, ani potrebné pre rozhodnutie v predmetnej veci. Takýmto postupom nebolo porušené právo účastníka na spravodlivý súdny proces, ani na súdnu ochranu, lebo nie je povinnosťou súdu vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania sám uzná, ktoré dôkazy sú potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutkových okolností.

Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa nevysporiadania sa so stavom právnej neistoty na strane žalobcu v exekučnej veci, odvolací súd uvádza, že ani táto namietaná skutočnosť nebola opodstatnená. Je nesporné, že v exekučnom konaní vedenej na základe rozhodcovského rozsudku súd posudzuje návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul, či je súladný so zákonom. Táto povinnosť exekučného súdu vyplýva priamo z ust. § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Ide o súdnu kontrolu zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách v zmysle judikatúry súdov, ako aj Súdneho dvora Európskej únie.

Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia ani v časti týkajúcej sa zachovania práv ochrany spotrebiteľa v spotrebiteľských zmluvách nemožno považovať za nadbytočné, nesúvisiace s predmetom konania. Ani táto namietaná skutočnosť nebola dôvodná.

Z týchto dôvodov odvolací súd preto nepovažoval odvolanie žalobcu za dôvodné, a preto napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny v súlade s ust. § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a zásadou úspechu žalovanej v odvolacom konaní, ktorej náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, lebo návrh na priznanie predložený nebol (§ 151 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.